

Plenarhandling

B9-0343/2021

7.6.2021

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av ett uttalande av vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik

i enlighet med artikel 132.2 i arbetsordningen

om människorättssituationen och den politiska situationen i Kuba
(2021/2745(RSP))

**Javier Nart, Petras Auštrevičius, Dita Charanzová, Olivier Chastel,
Klemen Grošelj, Vlad Gheorghe, Bernard Guetta, Karin Karlsbro,
Ilhan Kyuchyuk, Karen Melchior, Frédérique Ries,
María Soraya Rodríguez Ramos, Nicolae Ștefănuță, Hilde Vautmans**
för Renew-gruppen

**Europaparlamentets resolution om människorättssituationen och den politiska situationen i Kuba
(2021/2745(RSP))**

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Kuba, särskilt resolutionerna av den 28 november 2019 om Kuba, om fallet José Daniel Ferrer¹ och av den 5 juli 2017 om utkastet till rådets beslut om ingående på Europeiska unionens vägnar av avtalet om politisk dialog och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Kuba, å andra sidan²,
- med beaktande av avtalet om politisk dialog och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Kuba, å andra sidan, som undertecknades i december 2016 och som provisoriskt tillämpats sedan den 1 november 2017³,
- med beaktande av den formella dialogen om mänskliga rättigheter mellan Europeiska unionen och Kuba, som hölls inom ramen för avtalet om politisk dialog och samarbete, särskilt den tredje dialogen den 26 februari 2021,
- med beaktande av den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter och andra internationella fördrag och instrument på människorättsområdet,
- med beaktande av FN:s konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor och de allmänna rekommendationerna från FN:s kommitté för avskaffande av diskriminering av kvinnor,
- med beaktande av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, som Kuba har undertecknat,
- med beaktande av EU:s riktlinjer om människorättsförsvarare,
- med beaktande av den allmänna återkommande utvärdering om Kuba som gjordes av FN:s råd för mänskliga rättigheter i maj 2018,
- med beaktande av den kubanska konstitutionen och den kubanska strafflagen,

¹ Antagna texter, P9_TA(2019)0073.

² EUT C 334, 19.9.2018, s. 99.

³ EUT L 259, 7.10.2017, s. 1.

- med beaktande av resolution 168 av den 29 mars 2010 från Republiken Kubas ministerium för utrikeshandel och investeringar, lag 1312 av den 12 september 1976 (den så kallade migrationslagen) och dess regleringsdekret nr 26 av den 18 december 2015 och nr 306 av den 12 oktober 2012, av den amerikanska konventionen om de mänskliga rättigheterna och av årsrapporten för 2020 (från maj 2021) från den interamerikanska kommissionen för de mänskliga rättigheterna,
- med beaktande av landsrapporten från den interamerikanska kommissionen för de mänskliga rättigheterna (IACHR) av den 3 februari 2020 om situationen för de mänskliga rättigheterna i Kuba och uttalandet från IACHR och dess särskilda rapportörer av den 13 maj 2021 där trakasserier av konstnärer, journalister och aktivister i Kuba fördöms och där staten uppmanas att upphöra med förföljelsen av dem som utövar sin rätt till yttrandefrihet och konstnärligt skapande,
- med beaktande av FN:s konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, som antogs av FN:s generalförsamling den 10 december 1984 och som Kuba är part i,
- med beaktande av rapporter från människorättsorganisationer som Human Rights Watch, Human Rights Foundation and Prisoners Defenders, kapitel IV.B om Kuba i IACHR:s årsrapport för 2020, meddelandet av den 6 november 2019 till FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter från den särskilda rapportören om nutida former av slaveri, inbegripet dess orsaker och konsekvenser, och från den särskilda rapportören om människohandel, särskilt gällande kvinnor och barn, om de kubanska medicinska brigaderna, och av slutsatserna från den senaste återkommande allmänna utvärdering av Kuba 2018, om brigaderna i Kuba,
- med beaktande av de av Internationella arbetsorganisationens (ILO) konventioner som Kuba har ratificerat,
- med beaktande av definitionen av ”organisationer i det civila samhället” i Europeiska unionens officiella tidning,
- med beaktande av artikel 132.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Den 5 juli 2017 godkände parlamentet avtalet om politisk dialog och samarbete på villkor att tydliga förbättringar görs i Kuba när det gäller mänskliga rättigheter och demokrati. Parlamentet antog en mycket kritisk resolution som åtföljde godkännandet rörande allvarliga farhågor om människorättsituationen i Kuba. I sin resolution från 2019 konstaterade redan parlamentet att den kubanska regeringens agerande strider mot bestämmelserna i artiklarna 1.5 och 22 i avtalet om politisk dialog och samarbete mellan Europeiska unionen och Kuba, i vilka den kubanska regeringen åtar sig att upprätthålla och förbättra de mänskliga rättigheterna. Avtalet om politisk dialog och samarbete innehåller en upphävandeklausul som är tillämplig om människorättsbestämmelser åsidosätts.
 - B. Demokrati innebär en möjlighet till maktväxling. Detta utesluts genom artikel 5 i den kubanska konstitutionen, där det fastställs att Kubas kommunistiska parti innehar den högsta politiska makten i samhället och staten. I artiklarna 4 och 229 i den kubanska konstitutionen fastställs detta som ett oåterkalleligt system.

- C. Den nya konstitutionen från 2019 har inte bara tjänat till att skydda systemet och frysa alla processer för reformering av friheter och rättigheter, utan också till att ytterligare begränsa dem.
- D. Enpartiregimen begränsar allvarligt personer med andra politiska övertygelser från att delta i det offentliga politiska livet och inneha politiska uppdrag. Rådande förhållanden garanterar fortfarande inte rättsväsendets oberoende, särskilt i sådana fall där aktivister och oliktankande är inblandade. Trots att parlamentet begärt det, har EU inte tillåtit besöka politiska fångar i fängelse eller övervaka rättegångar mot motståndare, oliktankande, människorättsaktivister eller oberoende aktivister från det civila samhället.
- E. Genom dekret nr 349 begränsas konstnärernas yttrandefrihet genom krav på förhandstillstånd för offentliga och privata föreställningar och utställningar. Genom dekret nr 370 om onlineinnehåll fastställs en tvetydig ram som möjliggör förföljelse av aktivister och oberoende journalister, särskilt i samband med covid-19-pandemin.
- F. Amnesty International har uppgett att samvetsfånge Luis Manuel Otero Alcantará, medlem av San Isidro-rörelsen, har frihetsberövats minst 10 gånger, ofta utan åtal, för konstuppträdanden. Den 2 maj 2021 fördes han med tvång till sjukhus av det kubanska statliga säkerhetsorganet, eftersom han påbörjade sin åttonde dag av hungerstrejk, och han hölls huvudsakligen isolerad på Calixto García-sjukhuset i Havanna tills han den 31 maj 2021 tilläts lämna sjukhuset ”eftersom hans hälsotillstånd tillät det”. Denis Solís González, medlem av San Isidro-rörelsen, hålls godtyckligt fängslad i fängelse anklagad för missaktning, och Luis Robles Elizástegui sitter fängslad bara för att ha burit en affisch som fredligt krävde att Denis Solís González skulle frigges.
- G. José Daniel Ferrer, ledare för Unión Patriótica de Cuba (UNPACU), och bland annat vinnarna av Sacharovpriset och deras familjer (Damas de Blanco, Oswaldo Payá och Guillermo Fariñas) fortsätter att trakasseras och förföljs av de kubanska myndigheterna, bland annat genom att de hindras från att delta i evenemang som anordnas av Europaparlamentet där de fredligt skulle kunna uttrycka sina åsikter. EU:s delegation i Havanna är oroad över deras försvar och stöd.
- H. De som kritiserar regeringen, försöker dokumentera övergrepp eller hungerstrejka och idka andra former av protester drabbas ofta av internationella reserestriktioner, förhindras att lämna sina hem och utsätts för godtyckligt och kortvarigt frihetsberövande, långa perioder i isoleringscell, tortyr misshandel, begränsning av familjebesök, nekad medicinsk vård samt psykiatrisk misshandel, och deras familjemedlemmar utsätts för starka påtryckningar från den statliga säkerhetstjänsten.
- I. För närvarande finns det 150 dömda politiska fångar på organisationen Prisoners Defenders förteckning. Antalet nya politiska frihetsberövanden är i genomsnitt 5,4 per månad, och under de senaste månaderna har anklagelserna om tortyr och misshandel av politiska fångar i fängelse ökat. Detta innebär en ökning med 80 politiska fångar sedan avtalet om politisk dialog och samarbete undertecknades 2016, vilket visar att detta avtal med EU inte uppfyller det centrala målet att förbättra kubanernas grundläggande friheter, och att situationen i själva verket håller på att försämrats.

- J. Artiklarna 72–84 i den kubanska strafflagen innehåller definitioner av ”nödläge” och ”säkerhetsåtgärder före brott”, för vilka tusentals människor döms till mellan ett och fyra års fängelse varje år, utan att det förekommit något brott, och för vilka mer än 8 000 personer sitter i fängelse och fler än 2 500 dömts till tvångsarbete utan internering.
- K. Internationella människorättsorganisationer, såsom Human Rights Watch, Amnesty International och Prisoners Defenders, och flera andra oberoende observatörer av människorättsituationen, däribland FN:s särskilda rapportörer, får inte resa in i Kuba trots att de under många år insisterat på behovet av att besöka ön.
- L. De kubanska medicinska kommenderingarna har klassificerats som ”nutida slaveri” av bland annat IACHR, Human Rights Watch och FN:s råd för mänskliga rättigheter. Artikel 135 i den kubanska strafflagen straffbelägger alla offentligt anställda som inte slutför sitt arbete under en medicinsk kommendering eller som beslutar att inte återvända till Kuba efter det att arbetet har slutförts, med ett straff på upp till åtta års fängelse, vilket klart begränsar deras frihet och leder till att merparten av deras lön hålls inne.
- M. Den 11 december 2020 hölls en utfrågning om Kuba anordnad av delegationen för förbindelserna med de centralamerikanska länderna. Inför utfrågningen blockerades tillgången till internet för det civila samhällets företrädare Berta Soler (Damas de Blanco), José Daniel Ferrer (Unpacu), Luis Manuel Otero Alcántara (Movimiento San Isidro), Dagoberto Valdés (Convivencia) och Reinaldo Escobar (Diario 14yMedio). Berta Soler greps flera timmar före utfrågningen, Reinaldo Escobar frihetsberövades i fem timmar och förhördes efter mötet och José Daniel Ferrers hem omringades av ett stort antal statliga säkerhetsstyrkor och han hade ingen tillgång till internet på morgonen den 11 december 2020, strax före mötet. Ordföranden för delegationen för förbindelserna med länderna i Centralamerika, Tilly Metz, undertecknade, tillsammans med ordföranden för utskottet för utrikesfrågor, David McAllister, och Europaparlamentets vice talman, Heidi Hautala, en gemensam förklaring i vilken dessa trakasserier fördömdes.
- N. FN:s generalförsamling har antagit 26 på varandra följande resolutioner med krav på att Förenta staternas embargo mot Kuba ska upphöra.
- O. Den kubanska regeringen vägrade att låta oberoende organisationer ur det civila samhället delta i de civilsamhälleliga seminarier mellan EU och Kuba som hölls före den tredje formella människorättsdialogen mellan EU och Kuba. Dessa dialoger fortsätter att äga rum utan att påtagliga resultat uppnås, trots Kubas medlemskap, tillsammans med Venezuela, i FN:s råd för mänskliga rättigheter under perioden 2021–2023.
1. Europaparlamentet beklagar att demokratiläget, trots det antagna avtalet om politisk dialog och samarbete, inte har förbättrats och att försämringen av människorättsituationen i Kuba har fortsatt. Parlamentet efterlyser efterlevnad av de bindande skyldigheter som fastställs i detta avtal och efterlyser också tydliga riktmärken i detta avseende.

2. Europaparlamentet fördömer skarpt de kubanska myndigheternas ökande förtryck mot alla demokratiska uttrycksformer, avsaknaden av utrymme för ett pluralistiskt politiskt deltagande, bristen på rättsväsendets oberoende och skydd för yttrandefriheten, och uppmanar EU att offentligt fördöma detta.
3. Europaparlamentet beklagar djupt kriminaliseringen och det godtyckliga och kortvariga frihetsberövandet av människorättsförsvarare, oliktankande, oppositions- och civilsamhällsaktivister, konstnärer och journalister. Parlamentet upprepar sitt krav på att man omedelbart stoppar dessa åtgärder och frigör samtliga politiska fångar och personer som hålls godtyckligt frihetsberövade enbart för att de utövat sin yttrande- och mötesfrihet, och kräver att man om omedelbart och permanent avskaffar dödsstraffet. Parlamentet beklagar de 1941 handlingar av förtryck som ägde rum i april (1018) och maj 2021 (923).
4. Europaparlamentet kräver att de frihetsberövade ges möjlighet till oberoende läkarundersökning och tillgång till telefon och att man tillåter regelbundna besök av familj, vänner, journalister och diplomater. Parlamentet efterlyser en effektiv brottsutredning och administrativ utredning för att identifiera, lagföra och straffa dem som är ansvariga för misshandel.
5. Europaparlamentet fördömer den kubanska regeringens systematiska kränkningar av de mänskliga rättigheterna och arbetstagarnas rättigheter när det gäller medlemmar av de kubanska medicinska kommenderingarna, vilka står i strid med de grundläggande ILO-konventioner som ratificerats av Kuba, och erkänner arbetstagarnas rätt till full lön för sitt arbete och rätt till att inte se sin frihet begränsas och rätt till vederbörliga pass och handlingar som visar deras yrkeskvalifikationer, och anser att man bör avskaffa alla restriktioner och rättsliga bestämmelser som hindrar dem från att fritt resa in i Republiken Kuba när de avbryter sin kommendering eller inte återvänder efter kommenderingen, i enlighet med olika delar av kubansk lagstiftning.
6. Europaparlamentet beklagar att Europeiska utrikestjänsten och EU:s delegation i Havanna uteslöt den kubanska demokratiska oppositionen och både europeiska och kubanska oberoende organisationer i det civila samhället från de politiska dialogerna på grund av att de kubanska myndigheterna inte gav sitt godkännande. Parlamentet understryker att detta beslut strider mot avtalet om politisk dialog och samarbete mellan EU och Kuba och betonar att båda parter är skyldiga att fullt ut följa avtalet. Parlamentet uppmanar vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik samt utrikestjänsten att delta i framtida politiska dialoger och människorättsdialoger med Kuba om inte det civila samhället företräds på ett adekvat sätt.
7. Europaparlamentet begär med eftertryck att en institutionaliserad, formell, öppen och offentlig dialog mellan EU och det civila samhället i Kuba inrättas utan begränsningar, i likhet med de dialoger som förs med andra länder med vilka EU har ingått samarbetsavtal.
8. Europaparlamentet uppmanar vice ordföranden/den höga representanten att erkänna att det finns en politisk opposition till den kubanska regeringen och att inkludera denna oppositions medverkan i den politiska dialogen mellan EU och Kuba. Parlamentet

uppmanar företrädarna för alla medlemsstater att ta upp oron över människorättsfrågor under sina besök hos de kubanska myndigheterna och att träffa Sacharovpristagarna när de reser till Kuba, för att garantera ett konsekvent internt och externt genomförande av unionens människorättspolitik.

9. Europaparlamentet påminner utrikestjänsten om att stödjandet av det civila samhället är en väsentlig del av samarbetsprojekten inom ramen för avtalet och att man omedelbart bör rätta till det faktum att det civila samhället utesluts från samarbetsmedel och/eller deltagande i avtalet, samtidigt som deltagandet och tillgången till samarbetsmedel endast tillåts företag i vilka staten deltar eller kontrollerar, vilket har varit fallet sedan avtalet undertecknades. Parlamentet uppmanar kommissionen att utveckla särskilda tekniska seminarier för oberoende organisationer i det civila samhället, i syfte att underlätta tillgången till bidrag inom ramen för det nya instrumentet ”Europa i världen”, vilka hänför sig till utvecklingssamarbete.
10. Europaparlamentet upprepar den punkt som togs upp i dess resolutioner från juli 2017 och november 2019 om att avtalet om politisk dialog och samarbete innehåller en klausul om mänskliga rättigheter, som är en bärande standardbeståndsdel i EU:s internationella avtal, som gör det möjligt att upphäva avtalet om bestämmelserna om mänskliga rättigheter inte följs. Parlamentet insisterar därför på att EU noga övervakar och följer upp respekten för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter i Kuba i samband med genomförandet av avtalet om politisk dialog och samarbete och att parlamentet regelbundet informeras om detta. Europaparlamentet anser att de repressiva åtgärder mot samvetsfångar, människorättsförsvarare, oliktankande, oppositions- och civilsamhällsaktivister, konstnärer och journalister som registrerades per månad i april och juni 2021, inbegripet dem som tillhör San Isidro-rörelsens medlemmar och alla författare till videon ”Patria y Vida”, utgör en överträdelse av avtalet och ”ett särskilt brådskande fall” i enlighet med artikel 85.3 b i avtalet om politisk dialog och samarbete, och uppmanar unionen att i detta avseende sammankalla till ett brådskande möte med de kubanska myndigheterna.
11. Europaparlamentet påminner om att punkt 45 i dess resolution av den 5 juli 2017 förpliktigar de kubanska myndigheterna att ge Europaparlamentets delegationer inrese rätt och tillgång till deras samtalspartner.
12. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till Kubas regering och nationalförsamling, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, kommissionen, EU:s särskilda representant för mänskliga rättigheter, medlemsstaternas regeringar och parlament, FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter samt regeringarna i medlemsstaterna i gemenskapen för Latinamerikas och Västindiens stater.